

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-04-75-T
Datum: 3. septembar 2014.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM

U sastavu: sudija Guy Delvoie, predsedavajući
sudija Burton Hall
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 3. septembra 2014.

TUŽILAC

protiv

GORANA HADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU ODBRANE ZA SVEDOČENJE SVEDOKA DGH-035
PUTEM VIDEO VEZE ILI, ALTERNATIVNO, ZA IZDAVANJE NALOGA ZA
SLOBODAN PROLAZ**

Tužilaštvo:

g. Douglas Stringer

Obrana Gorana Hadžića:

g. Zoran Živanović

g. Christopher Gosnell

1. **OVO PRETRESNO VEĆE** Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava po "Zahtevu odbrane za svedočenje Borivoja Milinkovića (DGH-035) putem video veze ili, alternativno, za izdavanje naloga za slobodan prolaz" podnetom 24. jula 2014. (dalje u tekstu: Zahtev). Tužilaštvo je 1. avgusta 2014. dostavilo "Odgovor tužilaštva na Zahtev odbrane za svedočenje Borivoja Milinkovića putem video veze ili, alternativno, za izdavanje naloga za slobodan prolaz" (dalje u tekstu: Odgovor). Odbrana je 7. avgusta 2014. uložila "Repliku na Odgovor tužilaštva na Zahtev odbrane za svedočenje Borivoja Milinkovića putem video veze ili, alternativno, za izdavanje naloga za slobodan prolaz". Odbrana je 1. septembra 2014. dostavila *Addendum* Zahtevu odbrane za svedočenje Borivoja Milinkovića putem video veze ili, alternativno, za izdavanje naloga za slobodan prolaz" (dalje u tekstu: *Addendum*)

A. Argumentacija

2. Odbrana u Zahtevu traži da se svedočenje svedoka DGH-035 sasluša putem video-konferencijske veze u skladu s pravilom 73 i 81*bis* Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Odbrana tvrdi da je svedočenje svedoka DGH-035 u dovoljnoj meri značajno da bi dalji postupak bez njega bio nepravičan. Konkretno, odbrana tvrdi da svedok DGH-035 ima neposredna saznanja o ulozi Gorana Hadžića u oblasnoj vlasti i da će izneti dokaze u vezi s odnosima između Teritorijalne odbrane i JNA, ulogom Radovana Stojičića i intervencijom JNA u Dalju u avgustu 1991. i događajima posle toga.² Odbrana dalje tvrdi da je svedok DGH-035 nespreman da dođe u Hag da svedoči zbog straha od hapšenja u tranzitu.³ Odbrana tvrdi da sledeći dokumenti potkrepljuju strah svedoka DGH-035: (a) Presuda doneta *in absentia* protiv svedoka DGH-035 u Hrvatskoj 1992;⁴ (b) vebsajt *Veritas*;⁵ i (c) vebsajt Centra za mir, nenasilje i ljudska prava koji navodi svedoka DGH-035 kao optuženog.⁶ Odbrana tvrdi da je svedok DGH-035 čuo medijske izveštaje o hapšenju Dragomira Pećanca u Hagu nakon što mu je odobren nalog za slobodan prolaz. Odbrana tvrdi da su, iako su okolnosti u vezi s hapšenjem Pećanca jedinstvene, izveštaji o hapšenju izazvali dodatne

¹ Zahtev, par. 1, 14.

² Zahtev, par. 8.

³ Zahtev, par. 9.

⁴ Zahtev, par. 9, gde se upućuje na broj 01216 na osnovu pravila 65*ter*, Presuda Vojnog suda u Osijeku, Republika Hrvatska, 29. juli 1992.

⁵ Zahtev, par. 9, fusnota 6; *Addendum*, Dodatak.

⁶ Zahtev, par. 9, fusnota 7.

bojazni svedoka DGH-035 u pogledu putovanja u Hag.⁷ Najzad, odbrana tvrdi da tužilaštvu neće biti naneta nikakva šteta svedočenjem svedoka putem video-konferencijske veze.⁸

3. Alternativno, odbrana traži da se za svedoka DGH-035 odobri nalog za slobodan prolaz, tvrdeći da su svi uslovi za to ispunjeni.⁹

4. Tužilaštvo u Odgovoru tvrdi da odbrana nije pokazala da svedok DGH-035 ne može da dođe u Hag radi svedočenja ili da ima valjane razloge za nespremnost da to učini.¹⁰ Tužilaštvo tvrdi da je strah od hapšenja od strane domaćih vlasti argument u prilog nalogu za slobodan prolaz, ali ne za svedočenje putem video-konferencijske veze.¹¹ Tužilaštvo dalje tvrdi da, iako se u principu ne protivi izdavanju naloga za slobodan prolaz za svedoka DGH-035, odbrana nije dostavila dovoljnu dokumentaciju kako bi ispunila potrebne uslove.¹² Tužilaštvo napominje da odbrana samo navodi adrese na internetu, ne predočavajući Veću propratni materijal, i da ona na taj način poziva Veću da traži i osloni se na materijal koji je izvan spisa koji mu je predočen.¹³

5. Odbrana u Replici tvrdi da je strah od hapšenja, u kombinaciji s verodostojnim osnovom za taj strah, identičan razlozima koje su prihvatila druga pretresna veća kao razloge koji zadovoljavaju kriterijum "valjanog razloga" za svedočenje putem video-konferencijske veze.¹⁴ Odbrana dalje tvrdi da obeležje "valjanog razloga" nije uslov za dopuštanje svedočenja putem video-konferencijske veze i da, čak i ako strah od hapšenja ne predstavlja "valjan razlog", zahtev ipak treba odobriti na osnovu istinske i ozbiljne bojazni svedoka da će biti uhapšen ako otputuje u Hag.¹⁵ Najzad, odbrana tvrdi da se u zahtevu oslonila i na dokumentarne dokaze koji su navedeni na Spisku dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter i da nema prepreka oslanjanju na materijal iz otvorenih izvora u procesnim stvarima.¹⁶

---

⁷ Zahtev, par. 10.

⁸ Zahtev, par. 12.

⁹ Zahtev, par. 13.

¹⁰ Odgovor, par. 1.

¹¹ Odgovor, par. 3.

¹² Odgovor, par. 4.

¹³ Odgovor, par. 4.

¹⁴ Replika, par. 2.

¹⁵ Replika, par. 4.

¹⁶ Replika, par. 5-6.

6. Odbrana je 28. avgusta 2014. navela da je očekivani datum svedočenja svedoka DGH-035, 11. septembar 2014.¹⁷

B. Merodavno pravo

7. Pravilo 81bis Pravilnika predviđa sledeće: "Na zahtev bilo koje od strana ili *proprio motu*, sudija ili veće mogu, ukoliko je to u saglasnosti s interesima pravde, naložiti da se postupak odvija putem video-konferencijske veze". Svedok može da svedoči putem video-konferencijske veze ukoliko budu zadovoljena sledeća tri kriterijuma: (a) svedok mora biti nesposoban ili imati opravdan razlog za svoju nespremnost da dođe na Međunarodni sud; (b) iskaz svedoka mora biti dovoljno značajan da bi dalji postupak bez njega bio nepravičan za stranu u postupku koja ga je predložila; (c) optuženom ne sme biti naneta nikakva šteta u pogledu korišćenja njegovog prava na suočavanje sa svedokom.¹⁸ Nakon što razmotri gorenavedene kriterijume, Veće na kraju mora da utvrdi da li bi, na osnovu svih relevantnih faktora, bilo u interesu pravde da se odobri zahtev za video-konferencijsku vezu.¹⁹

2. Slobodan prolaz

8. Član XVIII Sporazuma o sedištu zaključenog između Međunarodnog suda i Holandije 27. maja 1994. sadrži sledeće odredbe u vezi sa "svedocima i veštacima koji se pojavljuju pred Međunarodnim sudom":

1. Bez kršenja obaveze zemlje domaćina da udovolji zahtevima za pomoć ili nalozima od strane Suda na osnovu člana 29. njegovog Statuta, svedoci i veštaci koji dolaze izvan zemlje domaćina na zvanični poziv ili zahtev Suda ili tužioca ne smeju da budu krivično gonjeni, pritvoreni ili podvrgnuti bilo kakvom ograničavanju njihove slobode od strane vlasti zemlje domaćina zbog dela ili osuda koje su prethodile njihovom ulasku na područje zemlje domaćina.
2. Imunitet predviđen stavom 1. ovog člana prestaje ako svedok ili veštak, po isteku neprekidnog razdoblja od petnaest dana od dana kad Sud ili tužilac više ne trebaju njihovo prisustvo, bez obzira na mogućnost odlaska, ne napuste teritoriju zemlje domaćina ili se vrate nakon što su već otišli, osim ako njihov povratak nije uslovljen ponovnim zvaničnim pozivom ili zahtevom Suda ili tužioca.

¹⁷ E-mail odbrane, 28. avgust 2014.

¹⁸ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za saslušanje svjedočenja putem video-konferencijske veze, 17. juni 2010, par. 5; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Popovićevom zahtjevu za svjedočenje dva svjedoka putem video-konferencijske veze, 28. maj 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 8; *Tužilac protiv D. Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, Odluka po zahtjevima odbrane da se pozovu i zaštite svjedoci odbrane i svjedočenju putem video veze, 26. juni 1996, par. 19. V. takode *Tužilac protiv Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T, Obrazloženje odluke po obnovljenom zahtjevu tužiteljstva za svjedočenje svjedoka 82 putem video-konferencijske veze iz Zagreba i obrazloženje odluke po Markačevom zahtjevu da se unakrsno ispitivanje obavi u Zagrebu, 26. februar 2009., par. 17; *Tužilac protiv J. Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za saslušanje svedoka putem video-konferencijske veze, 25. februar 2010. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 8.

¹⁹ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 6; Odluka u predmetu *Popović*, par. 8; Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

3. Svedoci i veštaci iz stava 1. ovog člana ne podležu nijednoj meri zemlje domaćina koja bi mogla da utiče na slobodno i nezavisno vršenje njihovih dužnosti na Sudu.²⁰

9. U predmetu *Tadić*, utvrđeno je da slobodan prolaz, iako nije izričito predviđen u Statutu Međunarodnog suda, može biti naložen na osnovu opšteg ovlašćenja sadržanog u pravilu 54 Pravilnika.²¹ Nalozi za slobodan prolaz izdaju se u predmetima pred Međunarodnim sudom u vezi sa zločinima u nadležnosti Međunarodnog suda i kada se to smatra potrebnim u interesu pravde i pravičnog suđenja.²²

C. Diskusija

10. Veće se uverilo da je svedočenje svedoka DGH-035 u dovoljnoj meri značajno da bi dalji postupak bez njega bio nepravičan prema odbrani. Veće takođe smatra da je Vojni sud u Hrvatskoj osudio svedoka DGH-035 *in absentia* za zločine u vezi s njegovim aktivnostima 1991. godine i izrekao mu kaznu zatvora u trajanju od 14 godina. Konkretno, sud je konstatovao da su radnje svedoka DGH-035 i saoptuženih u njegovom predmetu "dovele do smrti više osoba, teškog nasilja, velikog razaranja i prijetnje sigurnosti Republike [Hrvatske]".²³ Pored toga, Veće ima u vidu da se u avgustu 2014, u jednom članku na vebajtu Centra za mir, nenasilje i ljudska prava, svedok DGH-035 još uvek navodi kao saoptuženi u predmetu pred Županijskim sudom u Osijeku u vezi s proterivanjem nesrba iz Dalja u aprilu 1992.²⁴ i da, prema vebajtu *Dokumentaciono Informacionog Centra Veritas*, u Državnom odvjetništvu u Osijeku nije okončan postupak protiv svedoka DGH-035.²⁵ Uzimajući naročito u obzir presudu Vojnog suda u Osijeku, Pretresno vijeće se uvjerilo da je odbrana iznijela informacije koje potkrepljuju bojazan svedoka DGH-035 da može biti uhapšen ako dođe u Hag da svedoči.

11. Međutim, u navedenim okolnostima, Veće se nije uverilo da svedok ne može doći u Hag da svedoči. Naime, Veće smatra da je u interesu pravde i pravičnog suđenja da izda nalog za slobodan prolaz za svedoka DGH-035 koji će mu omogućiti da putuje na

²⁰ Sporazum između Organizacije ujedinjenih nacija i Kraljevine Holandije o sedištu Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine, 27. maj 1994.

²¹ *Tužilac protiv Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, Odluka Odluka po zahtjevima odbrane da se pozovu i zaštite svjedoci odbrane i svjedočenju putem video veze, 26. juni 1996. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Tadić*).

²² V. Odluka po hitnom zahtevu tužilaštva za izdavanje naloga za slobodan prolaz za svedoka GH-003, 9. oktobar 2012, par. 4; Odluka u predmetu *Tadić*, par. 12.

²³ Broj 01216 na osnovu pravila 65ter, Presuda Vojnog suda u Osijeku, Republika Hrvatska, 29. juli 1992., str. 6, 8.

²⁴ Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, monitoring suđenja za ratne zločine: zločin u Dalju 2, <http://www.centar-za-mir.hir/arhiva/index.php.1037.html>.

Međunarodni sud bez straha da će biti uhapšen. Veće napominje da je do hapšenja Dragomira Pećanca nakon što mu je odobren nalog za slobodan prolaz došlo u drugačijim okolnostima²⁶ i da ono nije relevantno za donošenje ove odluke.

D. Dispozitiv

12. U skladu s tim, Pretresno veće, na osnovu pravila 54 i 81*bis* Pravilnika ovim:

DAJE odbrani odobrenje radi ulaganja Replike;

ODOBRAVA delimično Zahtev;

NALAZE slobodan prolaz za svedoka DGH-035 za potrebe njegovog putovanja u Hag radi prisustva u svojstvu svedoka u ovom predmetu u skladu sa sledećim odredbama i uslovima:

- (a) Svedok neće biti krivično gonjen, lišen slobode niti podvrgnut bilo kakvom drugom ograničenju lične slobode dok se nalazi u Holandiji od strane vlasti države domaćima u vezi s delima ili osudama pre njegovog ulaska na teritoriju države domaćina;
- (b) Ovaj nalog za slobodan prolaz počinje da važi za svedoka na dan koji odredi Služba za žrtve i svedoke Međunarodnog suda, u konsultacijama s odbranom, a ostaje na snazi samo u periodu od sedam uzastopnih dana od dana od kojeg prisustvo svedoka više ne bude potrebno Pretresnom veću;
- (c) U slučaju da bolest spreči svedoka da napusti Holandiju, relevantan period od sedam dana počinje teći od dana kada ponovo bude sposoban za putovanje;
- (d) Ovaj slobodan prolaz prestaje kada svedok, nakon što je imao mogućnost da napusti Holandiju u periodu od sedam uzastopnih dana od dana od kojeg prisustvo svedoka više nije bilo potrebno Pretresnom veću, ipak ostane u Holandiji ili se u nju vrati nakon što ju je napustio;

---

²⁵ *Addendum*, Dodatak.

UPUĆUJE sekretara Međunarodnog suda da preduzme sve potrebne mere za sprovođenje ovog naloga;

ODBIJA Zahtev u svim drugim aspektima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavan engleski tekst.

Dana 3. septembra 2014.

U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Guy Delvoie,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]

---

²⁶ *U predmetu za nepoštovanje Suda protiv Dragomira Pećanca*, Presuda po navodima o nepoštovanju Suda, 9. decembar 2011, par. 2, 4.